

«Kyýamatyň» gelen säheri

Category: Kitapcy, Medisina, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

"Kyýamatyň" gelen säheri ÖÝLER BETONA GÖMÜLDI, OBALAR ÝOK

BOLDY: TÜRKIÝÄ we SIRIÝA «KYÝAMATYŇ» GELEN SÄHERI

Halas ediş toparlary Siriýanyň Lazkiýe şäherinde ýer titrändigi zerarly ýumrulan binanyň ýerleşen ýerinde ölmän galanlary gözleyär. («Reuters» habarlar gullugy)

- **Binalar ýumrulyp, doly weýran bolan ýerler bar**

Ysmaýyl Abdyllda Siriýanyň demirgazyk-günbataryndaky Idlib şäherinde ýasaýan binasynda sagat 04:17 uçurlary «kyýamat gününiň» gelip, hemmeleriň tisginip oýanandygyny aýtdy. Siriýaly «Tiz kömek» gullugynyň işgäri bir aýlyk bägejigini gujagyna gysypdyr. Halas bolmak üçin bary-ýogy birküç sekundy galanda, ýatan düşeginiň üstüne potologyň bir bölegi çökende saklanjak bolup böküpdir.

Duldegşir goňsusy onuň ýaly nesibeli däl eken. Goňsy jaýyň blogy çökensoň, öñem uruşyň gidýän birnäçe ýerinden gaçyp gelip, öz ýurdunda öýünden-ilinden jyda düşürilen maşgalanyň 15 agzasy ölüpdir.

Abdyllanyň oturan ýeriniň tòwereginde oppozisionerleriň elindäki ýerlerde on ýyl bäri dowam edip gelýän graždanlyk urşy zerarly harap bolan binalaryň barsy ýykylypdyr.

Halk arasynda «Ak kaskalylar» ady bilen tanalýan Siriýanyň Raýat Goranyş guramasynda meýletin işleýän üç çagaly 36 ýaşly ata «Hamana kimdir biri eli bilen jaýlary agdar-düñder edýän

ýalydy, kyýamat günü gelen ýaly boldy. Ücekler hallan atýardy, sekuntlara çeken aýylganç pursatlar bolup geçdi» diýýär. Abdylla hazır ýaralylary we ölüleri kesekleriň astyndan çykarmak üçin işleýär.

Hemme zady kesegiň astynda galan maşgalalar bar, häzire çenli adamlary halas etmäge dyrjaşdyk. Ýöne ýagdaý «Ak kaskalylaryň» çözérinden çökder. Munuň hötdesinden gelmek üçin döwlet derejesinde iş alyp barmak gerek.

Tutuşlygyna ýok bolan obalaryň, şäher raýonlarynyň gürrüñini edýärin.

Türkiýäni we Siriýanyň demirgazyk-günbataryny uran 7.8 ballyk ýer titremesiniň yzysüre azyndan 3 müň 500-i Türkiýeden, jemi 5 müňden gowrak aram gurban boldy we müňlerçe adam ýaralandı. Añzakly gyş gününiň daňdan uçurlary emele gelen ýer titremesi Kiprdd we Liwanda-da bildirdi.

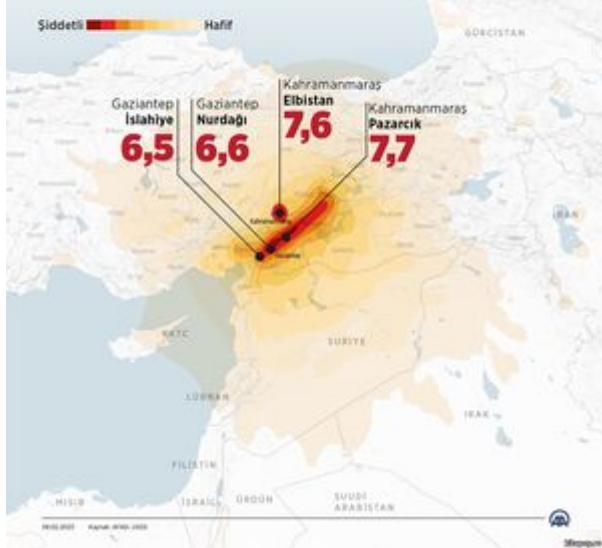
Oppozisionerleriň garamagyndaky demirgazyk-günbatar sebitdäki halas ediş işgärleriniň we Damask hökümetiniň berýän maglumatyna görä, 11 ýıldan gowrak dowam eden çaknüşyklar sebäpli öñdenem harap bolup ýatan Siriýada 1600-den gowrak adam gurban boldy.

Abdylla toparlarynyň noldanam pes şertlerde we garda çakgan hereket edip, ölmän galanylary tapmaga jan edýändigini aýtdy.

«Ak kaskalylaryň» «The Independent» bilen paýlaşan videoýazgylarynda kelleçyra dakynan meýletinler ýörite byçgylar bilen bölekleyän äpet beton üýşmekleriniň arasyna girip, gömlüp galan raýatlary tapjak bolýarlar.

Türkiye'de meydana gelen depremlerin etki alanı

Türkiye'nin güneyinde meydana gelen depremler, Suriye, Mısır, Lübnan, KKTC ve Irak'ta da hissedildi

Sesi titräp durandygy duýulýan Abdylla «Gaty kän mukdarda kömege mätäçligimiz bar, çünkü şeýle betbagtlygy ýeke özümüz başymyzdan sowar ýaly däl» diýip, sözünü dowam etdirdi.

Bärde ýasaýan adamlaryň galabasy uruş zerarly birnäçe gezek öýlerinden-illerinden jyda düşürildi. Bärdäki saglygy goraýyış ulgamy gowşak, geçen pandemiýa we uruş zerarly «öýkeni bagryna ýapyşan» ýagdaýda.

Gitmäge ýer ýok.

Ýer titremesiniň merkezi nokadyna ýakyn bolan, Türkiýäniň günortasyndaky Gaziantepde ýasaýanlaram ýatan ýerlerinden galkyp turandyklaryny, Garda we doñduryjy ýagyşda binalaryň çökendigini gürrüň berdiler.

Ýer titremesinde ýaralanan adam Idlib welaýatynyň Darkuş şäheriniň «El Rahme» hassahanasyna äkidilýär. («AP» habarlar gullugy)

Siriýanyň Amerikan Medisinası jemgyýetiniň (SAMS) Ýakyn

Gündogar sebiti boýunça direktryor Mazen Kewara, şäherde oturan jaýynyň bölekleýin zaýalanmagynyň yzyndan gaçyp özünü atan awtoulagynda oturan ýerinden «The Independent»-iň sowallaryna jogap berdi.

Kewara SAMS-yň Siriýanyň demirgazgyndaky hassahanalaryň hemmesiniň agzy-burny bilen dolandygyny aýtdy. Demirgazyk Siriýa bilen Türkîyäniň arasyndaky «Bab el-Hawa» gümrük postunda esasy desgalary, ýerleri doldurandygy üçin hassalary yzyna gaýtarmaga başlapdyr.

Ol «The Independent»-e alaçsyzlyk bilen «Ähli «Tiz kömek» gullugynyň otaglary doldy, hassalary koridorlarda bejeryärıs, koridirlaryň ugram, beýlek hassahanalaram doly» diýdi.

Desgalarymyzyňam dördüsü zaýalandy we başga ýere görürildi.

Idlibde zaýalanan bâbekhanada kömek berilen göwreli aýalyň aradan çykandygyny, ýöne lukmanlaryň heniz dünýä inmedik bâbejigi halas etmegi başarandygyny aýdýar.

«Täze doglan çagalary başga hassahana ýerleşdirmäge mejbür bolduk. Kyn ýagdaýyň hötdesinden geljek bolýarys.

Türkiýedäki ýer titremesiniň ýukan-ýumranlygyndan halas edilen on ýaşlyja çaga. («Anadolu»habarlar gullugu)

Şular ýaly uly giňişlikde şular ýaly derejedäki weýrançylygy öñ görmändik».

Kewara esasanam Demirgazyk Siriýanyň saglygy goraýyş enjamlaryna we serişdelerini ýiti mätäçlik duýýandygyny, saglygy goraýyş ulgamynyň ýer titremesinden öñem çöken ýagdaýdadygyny aýtdy.

Ilatyň ýarsy Siriýanyň uruş zerarly harap bolan ýerlerinden öz ýurdunyň içinde öý-ilinden jyda düşürlen ýagdaýda we bularyň

үçden biri lagerlerde çadyrda ýasaýar. Gyş paslynyň gelmegin bilen mundan öñem adamlaryň görýän görgüsü ýetikdi.

Kewara «Gyssagly saglyk hyzmaty toparlaryndan başlap ýatakhanalara çenli hemme zada mätäçligimiz bar. Halkara jemgyýetçiliği mümkün bolan her dürli gumanitar kömegini ýollasa gowy bolardy» diýýär.

Halas ediş toparlary Siriýanyň gozgalañçylaryň elindäki Jinderes posýologynda ölmän galanlary gözlemäge tayýarlanýar. («Reuters» habarlar gullugy)

Türkiýäniň Adana şäheriniň ýasaýan biri öýuniň golaýyndaky üç binanyň çökendigini aýtdy. Muhammet Fatih Ýawus halas ediş işgärleriniň özüne ýetjek bolanlarynda kesekleriň astyndan sag gutulan başga biriniň «Dat, ýetiň, indi güýjüm galmadı!» diýip gygyryanyny eşidendigini aýtdy.

Diýarbekirde kranlar we halas ediş toparlary birmahallar jay bolan beton gatlaklaryndan emele gelen üýşmek depeleriň arasyndan nosilkalarda adamlary çykardy.

Türkiýe uly razlom halkalarynyň üstünde ýerleşýär we ýygyýygran ýer titremeleri bilen sarsgyna uçraýar.

Türkiýäniň demirgazyk-günbataryny 1999-njy ýylda uran güýçli ýer titremelerinde 18 müñe golaý adam gurban bolupdy. ABŞ-nyň Geologiýa ylmy-barlaglar instituty geçen ýekşenbe günü bolan ýer titremesiniň ululygyny 7.8 ball diýip ölçüdi. Munuň yzyny birküç sagat soň gündizlikde azyndan ýigrimi sany ýer titremesi dowam etdirdi. Ygtyýarlılar has soň azyndan 7.5 balla barabar başga bir ýer titremäniňem Türkiýäniň içerki böleklerini urandygyny aýtdy.

Bel TREW.

Sişenbe, 07.02.2023 ý.

<https://www.independent.co.uk/news> Publisistika